

ÎNCHEIERE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând cererea depusă de Lilia Vasilevici privind strămutarea spre o altă instanță de același grad pentru judecare în ordine de apel cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lilia Vasilevici împotriva lui Ivan Diacov, Procuraturii mun. Chișinău, Trustului „Jurnal Trust Media”, Agenției de publicitate Reforma Advertising, Întreprinderii cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, Asociației Presei Independente, Societății cu Răspundere Limitată „MLD Media”, Societății cu Răspundere Limitată „SG Media M1”, Moldavian Business Chanell, Ziarului Național, Societății cu Răspundere Limitată „Simpals”, Întreprinderii cu Capital Străin „General Media Group” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii HB Media Societate cu Răspundere Limitată, Viorel Pahomi cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2015, Lilia Vasilevici a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Diacov, Procuraturii mun. Chișinău, Trustului „Jurnal Trust Media”, Agenției de publicitate Reforma Advertising, Moldova Curată, SRL „MLD Media”, avocatului Fiodor Cojocari, Moldavian Business Chanell, Ziarului Național, SRL „Simpals”, ÎCS „General Media Group” SRL cu privire la dezmințirea informației cu exprimarea scuzelor publice, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului material și moral.

Ulterior, la 09 iunie 2016, Lilia Vasilevici a înregistrat cerere de concretizare a acțiunii, indicând ca pârâți: Ivan Diacov, Procuratura mun. Chișinău, Trustul „Jurnal Trust Media”, Agenția de publicitate Reforma Advertising, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Asociația Presei Independente site-ul www.moldovacurata.md, SRL „MLD Media”, avocat Fiodor Cojocari, „SG Media M1”, Moldavian Business Chanell, Ziarul Național, SRL „Simpals”, ÎCS „General Media Group” SRL, intervenienți accesorii HB Media SRL, Viorel Pahomi cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca tardivă cererea de chemare de judecată depusă de Lilia Vasilevici împotriva lui Ivan Diacov, Procuratura mun. Chișinău, Trustul „Jurnal Trust Media”, Agenția de publicitate Reforma Advertising, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Asociației Presei Independente site-ul www.moldovacurata.md, SRL „MLD

Media”, „SG Media M1”, Moldavian Business Chanell, Ziarului Național, Companiei „Simpals” site-ul www.point.md, ÎCS „General Media Group” SRL, intervenienți accesorii HB Media SRL, Viorel Pahomi cu privire la libertatea de exprimare, încasarea prejudiciului material și moral.

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Lilia Vasilevici și s-a menținut hotărârea din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Lilia Vasilevici și s-a casat decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 27 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Lilia Vasilevici cu privire la sesizarea Plenului Curții Supreme de Justiție pentru emiterea unui aviz consultativ privind modul de aplicare a dispozițiilor art. 16 alin.(6) și art. 17 ale Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare și art. 271, art. 279 Cod civil.

La 11 aprilie 2019, judecătorul Curții de Apel Chișinău, Ana Panov, a declarat abținere de la judecarea cauzei date în ordine de apel.

La 08 august 2019, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, Lilia Vasilevici a depus cerere de majorare a cuantumului prejudiciului material și a solicitat de a fi luat act de majorarea pretențiilor și încasarea în mod solidar de la Ivan Diacov, ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus”, ÎCS „Reforma Art” SRL, Agenția de publicitate Reforma Advertising, Trustul „Jurnal Trust Media” în mărime de 1028862, 00 lei.

Prin încheierea protocolară din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a anexat la materialele cauzei cererea privind majorarea cuantumului despăgubirilor materiale.

Prin încheierea din 15 august 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis declarația de abținere a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ana Panov, de la examinarea prezentei cauze în ordine de apel.

La 15 august 2019, Lilia Vasilevici a depus cerere de recuzare completului de judecată compus din Lidia Bulgac, Ana Panov, Grigore Dașchevici și tuturor judecătorilor din Curtea de Apel Chișinău, motivând că pentru a evita posibile concluzii despre lipsa de imparțialitate a judecătorilor, foștii colegi ai Domnicăi Manole și pentru a respecta dreptul garantat de art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului la examinarea cauzei de o instanța de judecată imparțială, urmează a fi admisă declarația de recuzare a judecătorilor din Curtea de Apel Chișinău și strămutarea cauzei civile la o altă instanță de judecată de același nivel pentru examinarea cererii de apel.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Lilee Vasilevici privind recuzarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău Lidia Bulgac, Ana Panov, Grigore Dașchevici, de la judecarea cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Ulterior judecătorul Curții de Apel Chișinău, Iurie Cotruță, a declarat abținere de la judecarea cauzei date în ordine de apel.

Prin încheierea din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis declarația de abținere a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Iurie Cotruță, de la examinarea prezentei cauze în ordine de apel.

La 09 decembrie 2019, prin solicitarea expediată prin intermediul poștei electronice (Vol.III, f.d.30), Lilia Vasilevici a menționat că la 15 august 2019 a înregistrat o declarație de recuzare a judecătorilor Curții de Apel Chișinău și solicitarea de strămutare a cauzei civile la o altă instanță de același nivel pentru examinarea apelului. Totodată, a punctat că un capăt de cerere privind recuzarea completului de judecată Lidia Bulgac, Ana Panov, Grigore Dașchevici, a fost examinat.

Astfel, a susținut și a solicitat examinarea altui capăt de cerere privind strămutarea cauzei civile la o altă instanță de același nivel pentru examinarea apelului, în temeiul art. 43 alin.(2) lit. f) Cod de procedură civilă. Motivele solicitării sunt descrise în textul declarației de recuzare din 15 august 2019, invocând existența unor suspiciuni rezonabile precum că fostul judecător al Curții de Apel Chișinău, Domnica Manole, va influența decizia magistraților Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei civile în raport cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea depusă de Lilia Vasilevici privind strămutarea cauzei civile la o altă instanță egală în grad pentru judecare în ordine de apel și va restitui cauză civilă spre examinare în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) Cod de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Art. 43 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul reiterează că prin solicitarea expediată prin intermediul poștei electronice (Vol.III, f.d.30), Lilia Vasilevici a pretins în temeiul art. 43 alin.(2) lit. f) Cod de procedură civilă, strămutarea cauzei civile pentru examinare în ordine de apel la o instanță de judecată egală în grad.

Aici Colegiul precizează că în susținerea cererii Lilia Vasilevici a indicat ca motiv existența unor suspiciuni rezonabile precum că fostul judecător al Curții de Apel Chișinău, Domnica Manole, va influența decizia magistraților Curții de Apel Chișinău.

Totodată, în motivele redată în declarația de recuzare din 15 august 2019, Lilia Vasilevici a indicat despre faptul că în presă și în cercul judecătorilor se menționează despre existența unor relații de rudenie între Ivan Diacov și fostul judecător al Curții de Apel Chișinău, Domnica Manole, precum că este verișoara lui Ivan Diacov. La fel, a precizat că nu are dovezi în acest sens, dar din textul publicat pe o rețea de socializare la 26 iulie 2019 de către Ivan Diacov adresat Domnicăi Manole, rezultă că relațiile sunt foarte apropiate. Or, în opinia reclamantei, din monolgul publicat este evident că Domnica Manole este ghidată, sfătuită și sprijinită de Ivan Diacov.

De asemenea, a afirmat că ex-judecătorul Curții de Apel Chișinău, Domnica Manole, a fost inclusă în lista candidaților în circumscripția națională la funcția de

deputat în Parlamentul Republicii Moldova pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 din partea Blocului electoral „ACUM”, constituit de către Platforma Demnitate și Adevăr și Partidul Acțiune și Solidaritate. Poza de pe pagina personală facebook.com a lui Ivan Diacov din 06 august 2019 demonstrează că Domnica Manole este persoana din cercul liderului Platformei DA, Andrei Năstase, care este avocatul și persoana apropiată patronului ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎCS „Reforma Art”, Agenția de publicitate Reforma Advertising, Trustul „Jurnal Trust Media”, Victor Țopa.

A mai afirmat că anume Domnica Manole a fost raportorul cazului său disciplinar, intentat în urma scandalului mediatic organizat de Ivan Diacov. La un moment dat, a realizat și a transmis cazul său disciplinar altui membru Comisiei disciplinare pentru raportare, dar a continuat participarea activă la examinarea cazului disciplinar și a votat pentru eliberarea sa din funcție. Respectiv a opinat că circumstanțele redate, pun la îndoială rezonabilă obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor, foștii colegi ai Domnicăi Manole.

Astfel, pentru a evita posibile concluzii despre lipsa de imparțialitatea a judecătorilor, foștii colegi ai Domnicăi Manole și pentru a respecta dreptul garantat de art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului la examinarea cauzei de o instanța de judecată imparțială, a solicitat de fi admisă declarația de recuzare a judecătorilor din Curtea de Apel Chișinău și strămutarea cauzei civile la o altă instanță de judecată de același nivel pentru examinarea cererii de apel.

Inițial Colegiul precizează că odată ce Lilia Vasilevici prin adresarea sa depusă prin intermediul poștei electronice la 09 decembrie 2019 a solicitat examinarea capătului de cerere din 15 august 2019 doar privind strămutarea cauzei civile în temeiul art. 43 alin.(2) lit. f) Cod de procedură civilă, pentru examinare în ordine de apel la o instanță de judecată egală în grad, instanța se va pronunța asupra acestei cerințe.

Colegiul reține că prezenta cauză se află pe rolul Curții de Apel Chișinău pentru examinare în ordine de apel la apelul declarat de Lilia Vasilevici împotriva hotărârii din 06 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pronunțată la caz.

Conform art. 37 alin. (1), (2) al Legii privind organizarea judecătorească nr. 514-XIII din 06 iulie 1995, curțile de apel pot fi formate din mai multe colegii, după categoria cauzelor, sau dintr-un singur colegiu mixt. Colegiile se constituie din judecători ai curților de apel. Componenta colegiilor se aprobă de către președintele curții, prin ordin, la începutul fiecărui an. Președintele curții de apel are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

Adițional, Colegiul, pornind de la premisa că temeiul instituit la art. 43 alin.(2) lit. f) Cod de procedură civilă se bazează pe necesitatea diminuării atitudinii părtinitoare a judecătorilor, precum și că acest temei nu are legătură cu cazurile de incompatibilitate sau de recuzare a judecătorilor, accentuează că Lilia Vasilevici nu a adus instanței anumite rațiuni obiective din care s-ar deduce o eventuală părtinire a judecătorilor Curții de Apel Chișinău. Or, Lilia Vasilevici a pretins influențarea judecătorilor Curții de Apel Chișinău de către Domnica Manole, fost judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău, iar acest argument nu poate justifica cererea de strămutare.

Implicit, Colegiul notează că acest temei de strămutare a cauzei-art. 43 alin.(2) lit. f) Cod de procedură civilă constituie un mijloc de asigurare a imparțialității judecătorilor la soluționarea cauzei civile. Circumstanțele cauzei pot servi drept temei pentru a fi considerate că poate fi știrbită nepărtinirea judecătorilor, dacă acestea se referă la instanța de judecată ca instituție publică. În ceea ce vizează calitatea participanților la proces, strămutarea cauzei poate avea loc dacă participanții la proces au fost sau se află în anumite legături comune cu toți judecătorii.

Subsecvent, Colegiul constată că nu sunt temeiuri justificative de a strămuta cauza civilă pentru examinare în ordine de apel la o altă instanță de judecată egală în grad. Or, prin alegațiile redată de către Lilia Vasilevici în solicitarea de strămutare coroborate cu cele din declarația de recuzare referitor la existența unor suspiciuni rezonabile precum că, fostul judecător al Curții de Apel Chișinău, Domnica Manole, va influența decizia magistraților Curții de Apel Chișinău, precum și preținsele relații de rudenie dintre Domnica Manole și Ivan Diacov, precum și includerea acesteia în lista candidaților pentru alegeri din partea Blocului electoral „ACUM” și legătura Domnicăi Manole cu liderul acestui bloc, Andrei Nastase, avocatul și persoana apropiată patronului ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎCS „Reforma Art”, Agenția de publicitate Reforma Advertising, Trustul „Jurnal Trust Media”, Victor Țopa, nu se pretinde decât o posibilă influență a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, de către Domnica Manole, fost judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău.

Colegiul învederează că aceste alegații nu pot motiva părtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău la examinarea prezentei cauze civile, în situația în care judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de îndeplinire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sânt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii și iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Or, aceste criterii caracteristice judecătorului, purtător al puterii judecătorești, sunt menționate expres în art. 1 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

De asemenea, Colegiul relevă că nu există motive întemeiate, justificate prin probe concludente, pertinente, ce ar putea arăta la eventuale bănuieli de nepărtinire a judecătorilor prin prisma circumstanțelor cauzei sau de calitatea participanților la proces la examinarea cauzei în ordine de apel. Or, însăși cauza civilă se află spre examinare în ordine de apel în procedura unui complet de trei judecători, constituit în conformitate cu art. 46 alin. (2) Cod de procedură civilă, care prevede expres că în instanță de apel, cauzele se judecă de un complet compus dintr-un judecător (președinte al ședinței) și alți doi judecători.

Subsidiar, Colegiul notează că capătul de cerere privind recuzarea completului de judecată format din judecătorii: Lidia Bulgac, Ana Panov, Grigore Dașchevici, a fost examinată la 17 septembrie 2019, fiind respinsă cererea de recuzare prin încheiere judecătorească (Vol.III, f.d.4-7), or, acest aspect nu este negat și este redat și în solicitarea adresată prin poșta electronică.

Totodată, în contextul prevederilor art. 52 alin. (5) Cod de procedură civilă, nu se admite recuzarea judecătorilor care nu sânt implicați în examinarea cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor ce ar justifica temeinicia cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de acelaș grad și conchide de a restitui cauza civilă pentru examinare în ordine de apel Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 43 alin.(4), art. 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Lilia Vasilevici privind strămutarea la o altă instanță egală în grad pentru judecare în ordine de apel cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lilia Vasilevici împotriva lui Ivan Diacov, Procuraturii mun. Chișinău, Trustului „Jurnal Trust Media”, Agenției de publicitate Reforma Advertising, Întreprinderii cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, Asociației Presei Independente, Societății cu Răspundere Limitată „MLD Media”, Societății cu Răspundere Limitată „SG Media M1”, Moldavian Business Chanell, Ziarului Național, Societății cu Răspundere Limitată „Simpals”, Întreprinderii cu Capital Străin „General Media Group” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii HB Media Societate cu Răspundere Limitată, Viorel Pahomi cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului material și moral.

Se restituie Curții de Apel Chișinău pentru judecare în ordine de apel cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lilia Vasilevici împotriva lui Ivan Diacov, Procuraturii mun. Chișinău, Trustului „Jurnal Trust Media”, Agenției de publicitate Reforma Advertising, Întreprinderii cu Capital Străin „Jurnal de Chișinău Plus” Societate cu Răspundere Limitată, Asociației Presei Independente, Societății cu Răspundere Limitată „MLD Media”, Societății cu Răspundere Limitată „SG Media M1”, Moldavian Business Chanell, Ziarului Național, Societății cu Răspundere Limitată „Simpals”, Întreprinderii cu Capital Străin „General Media Group” Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii HB Media Societate cu Răspundere Limitată, Viorel Pahomi cu privire la libertatea de exprimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, încasarea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat